

De Standaard

INTERVIEW MODEPIONIER YVETTE LAUWAERT

‘Ik hield van Londen: het was de bevestiging dat er nog mensen bestonden zoals ik’

Haar naam klinkt minder bekend dan die van de legendarische Antwerpse Zes (https://www.standaard.be/cnt/dmf20130617_052), maar toch was Yvette Lauwaert lang voor hen een pionier in de Belgische mode. In de richting snit en naad werd ze opgeleid om mode te kopiëren, want zelf ontwerpen was toen nog uit den boze voor een vrouw. Gelukkig was ze te rebels om zich daarbij neer te leggen.

Tekst en foto's **Ringo Gomez-Jorge**

Model **Nina Cuyvers**

Zaterdag 26 februari 2022 om 3.25 uur

Diep in de Vlaamse Ardennen, op een heuvel in Maarkedal, woont Yvette Lauwaert met haar man Guido Haudenhuyse (beide 82). Door de grote ramen van de woonkamer is het glooiingen en rust alom. Binnen heerst er eerder geordende chaos. Een eclectische verzameling objecten uit alle windstreken siert de woonkamer, van Japanse noh-maskers tot luipaardvellen. Een verdieping hoger bevindt zich het atelier van Yvette, waar ze nog altijd tekent en schildert, en dat staat zo mogelijk nog voller. ‘Mensen zeggen weleens dat onze woning erg “Yvette en Guido” is’, lacht de ontwerpster, die veertig jaar lang een flinke dosis kleur en lef toevoegde aan het modebeeld. Samen met Ann Salens en Nina Meert wordt ze beschouwd als een baanbreker in de Belgische mode.

Dankzij de schrijfactie Wiki Women

(https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Wikiproject/Gendergap/Ontwerp/Belgi%C3%AB/Wiki_Women) **hebt u sinds kort eindelijk een plaats op Wikipedia**

(https://nl.wikipedia.org/wiki/Yvette_Lauwaert). **Is het niet vreemd dat het zo lang heeft geduurd?**

Yvette: ‘De Zes (Dries Van Noten, Ann Demeulemeester, Walter Van Beirendonck, Dirk Bikkembergs, Marina Yee en Dirk Van Saene, red.) zijn met alle aandacht gaan lopen. Begin jaren tachtig heeft de politiek beslist om een Textielplan op te stellen, om de textielsector in België te redden, van tapijt- tot modemakers. Je kon een project indienen en een subsidie aanvragen. Een reclamebureau dat een campagne wilde opzetten voor de modeschool in Antwerpen, heeft zes ontwerpers sterk op de voorgrond gezet. Zij hebben alle aandacht naar zich toe getrokken, waardoor pioniers zoals Ann Salens, Nina Meert en ik naar de achtergrond verdwenen. Nu, ik ben daar niet door gefrustreerd — ik was er eigenlijk helemaal niet zo mee bezig. Ze hebben me zelfs verschillende jobs aangeboden aan de modeacademie, en die heb ik geweigerd.’

Wat voor mode maakte u eigenlijk?

Yvette: 'In de eerste plaats ontwierp ik altijd in opdracht van klanten. Iedere jurk was dus een pièce unique. Veertig jaar lang heb ik op die manier gewerkt, nooit ben ik ingegaan op een voorstel om confectiekleding te ontwerpen. Voor mij paste een bepaald kledingstuk bij één welbepaalde persoon. Als een klant binnenkwam, bekeek ik die nauwgezet: haar manier van spreken, van wandelen, de blik in haar ogen. Had ze langere armen of een korter lichaam, dan liet ik me daardoor inspireren in het creatieproces. Was het een "stout beest", dan kreeg ze een uitdagende outfit. Kwam er een braver dame langs, zoals de apothekersvrouw van Sint-Martens-Latem, dan probeerde ik haar toch wat buiten haar grenzen te duwen. Dat lukte wel. Zo liep ze tien minuten later in haar onderbroek door mijn winkel, op zoek naar dingen die haar aanspraken.'

Ik heb gelezen dat uw stijl erg Londens, stedelijk en hippie werd bevonden.

Yvette: 'Inderdaad. Toen Guido en ik in 1969 de winkel in Gent openden, GY Store, kwamen er eerst chique vrouwen langs. Enkele jaren later noemde men ons plots hippies. De winkel was nochtans niet veranderd, de meningen waren dat wel — door de tijdgeest.'

'Ik gebruikte wel altijd veel kleur in mijn ontwerpen en de winkel was in het purper geschilderd. Binnen waren er muren in aluminium, het tapijt was mauve. Hoewel mijn stijl Londens werd genoemd, ben ik pas in '72 voor de eerste keer naar ginder gegaan. Die stad sprak me meer aan dan Parijs, omdat de merken veel kleinschaliger en gedurfter waren. Mode was er meer verbonden met kunst en popmuziek. Er heerste een vrijheid-blijheid-gevoel. Die sfeer stond mij aan. In 1974 ben ik 35 keer naar Londen gegaan zonder een woord Engels te spreken.'

Guido: 'Yvette heeft altijd kunst bij haar mode betrokken. Voor haar shows werden decors door kunstschilders bedacht en tijdens werd er live muziek gespeeld, bijvoorbeeld door Roland Van Campenhout. Je moet denken: dat deed ze in een samenleving die nog erg stijf was.'

Yvette: 'In Londen heb ik de eerste show van modeontwerpster Zandra Rhodes gezien, ergens in een oud theatergebouw in een achterbuurt. Ze liet ons drie uur sudderen om uiteindelijk zelf dronken of gedrogeerd te verschijnen met een of ander zwak excuus. De volgende dag las ik niet één negatieve kritiek in de kranten. In België moest je zoiets toen niet proberen. Het was ook niet zo dat Rhodes of de bekende Biba Shop in Londen mij inspireerden. De stad bevestigde vooral dat er mensen bestonden zoals ik.'

Hoe zag het vrouwbeeld er destijds uit?

Yvette: 'Heel erg "Dior, the new style in fashion". Gewone mensen droegen mantelpakjes in een grof tweed. Het ging erom burgerlijke voornaamheid uit te stralen. Maar als de rijke dames echt moesten uitpakken op een feest, kwamen ze bij mij langs. Tegen hun vrienden zeiden ze dan dat de jurk uit Parijs kwam.'

'In de jaren zeventig werden de meisjesachtig mooie gezichtjes stilaan vervangen door androgyn types. Vooral in Londen zag je dat gebeuren. De duistere stijl van Ann Demeulemeester vond je daar terug op straat.'

En wie kwam er nog bij u over de vloer?

Yvette: 'Mensen met een klassieke stijl kwamen niet binnen. Voor velen was het te carnavalesk. In de kelder stond een Leuvense stoof en kon je iets drinken. Ik herinner me nog dat de eerste mannen die hun andersgeaardheid durfden te tonen, in de kelder broeken kwamen passen. Moet je nagaan: het was een tijd waarin een vrouwenbroek de ritssluiting op de heup had en niet ter hoogte van het kruis. Dat mocht nog niet.'

'Verder bestond mijn cliënteel uit kunstenaars en andere creatieven, ook uit Antwerpen. Gent was de meest progressieve stad van Vlaanderen. Hugo Claus kwam langs, en Karel Geirlandt, de oprichter van het Smak, was een grote fan van mij. Hij heeft me naar het buitenland meegesleurd. Jan Hoet dacht dat ik zijn lief was.'

(lacht)

Was het evident om als vrouw mode te ontwerpen?

Yvette: 'Nee. Destijds werden wij op school in de richting snit en naad opgeleid om haute couture te kopiëren. Als ik zelf een silhouet durfde te ontwerpen, kreeg ik een blaam. Je moest goed kunnen naaien, niet ontwerpen. Dat was niet voor vrouwen. Toen ik in 1958 afstudeerde, was de confectiekleding in opkomst. Ook de grote modemerken brachten opeens confectie. En zo liep mijn leerkracht van de ene dag op de andere rond in een regenjas van Pierre Cardin. Vanaf dat moment moesten wij de confectiekleding van de grote merken kunnen namaken. Dat interesseerde me niet.'

Het klinkt alsof u een rebel was.

Yvette: 'Ik kleurde binnen de lijntjes, in die zin dat ik goede punten haalde op school en na mijn studie braaf mijn werk deed als docent. Guido deed dat ook, als ingenieur. We waren geen losbollen. Hij is ook mijn enige lief geweest. Maar mijn winkel toonde kleren die niemand eerder gezien had. In de mode en de kunst kleurden we buiten de lijntjes. In onze boetiek en Guido's kunstgalerie, daar waren we vrij.'

Wiki Women Design is een project, geïnitieerd door het Vlaams Architectuurinstituut. Meer info: vai.be (<https://www.vai.be/projecten/wiki-women-design>)

Meer lezen: 'Yvette Lauwaert, van naaldje tot draadje: een levensverhaal', door Gerrit Six, Katalus BV - AllinMedia

WIE ZIJN YVETTE LAUWAERT (82) EN GUIDO HAUDENHUYSE (82)?

Yvette Lauwaert werd opgeleid als beroepslerares snit en naad, en behaalde ook een diploma in de Plastische Kunsten. Met haar man Guido Haudenhuyse, een ingenieur, opende ze in 1969 de winkel GY Store in de Gentse Koestraat. Lauwaert ontwierp uitsluitend op maat. Ze was bekend om haar kleurrijke stijl, en om haar eigenzinnige trouwjurken. En hoewel de winkel gericht was op vrouwen, kwam de Gentse artistieke scene graag langs in de kelder, waar je iets kon drinken. Later opende het koppel ook de kunstgalerie Art Track. In 2009 sloten ze de winkel, in 2018 ging ook de galerie dicht. Yvettes gedurfde ontwerpen werden in 2015 gelauwerd tijdens de tentoonstelling *Les Belges in Bozar*. Tegenwoordig schildert ze nog, zoals ze dat haar hele leven heeft gedaan.

WIE IS HET MODEL?

Nina Cuyvers is studente grafische vormgeving en werkt als model voor onder meer de Modeacademie in Antwerpen. 'Het was een echte ervaring om mee te gaan naar Yvette Lauwaert: na een lange autorit binnenkomen in haar enorm gedecoreerde huis en zien dat er een tafel is gedekt alsof het Kerstmis was ... We kregen meteen een driegangenmenu. Vervolgens heeft ze ons rondgeleid in haar huis en haar ontwerpen getoond. Ik mocht kiezen wat ik

graag wou dragen en daarmee hebben we de foto's gemaakt. Het waren kleren waar ik me echt goed in voelde, want ik houd van seventiesstijl, en dat latexjurkje: echt, Yvette?! Mijn vriend studeert mode en het was heel interessant om te zien en horen hoe dat voor vroegere generaties was. En wat een lieve, gepassioneerde vrouw is Yvette.'

Verschenen op zaterdag 26 februari 2022

Lees de volledige
krant

([https://markup.standaard.be/extra/static/checkapp/index.html?
utm_campaign=digitalekrant&utm_source=standaard&utm_medium=brooklyn-artikels](https://markup.standaard.be/extra/static/checkapp/index.html?utm_campaign=digitalekrant&utm_source=standaard&utm_medium=brooklyn-artikels))